

Tantárgy neve: Orgonaismeret	Kód: K110	Kreditszáma: 2
Tantárgy angol neve: Applied organ		
A tanóra típusa: ea. és száma: 2		
A számonkérés módja: gyj.		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3.		
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>):		
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag</u> és a kialakítandó <u>kompetenciák</u> tömör, ugyanakkor informáló leírása		
<p>A tantárgy célja: hogy a leendő kántor a hangszerét jól ismerje, a regisztereket és egyéb kapcsolókat képes legyen jól megválasztani és tudatosan alkalmazni. Ismerje meg a különféle stílusú orgonák szerkezetét, működését, a regiszterek karakterét és keverési lehetőségeit, az egyes korok műveihez stílusosan alkalmazható regisztráció típusokat, az orgonák karbantartásának a kántorra háruló feladatait.</p> <p>Az orgona szerkezete. Az orgona fő részei. A lábszámozás mértékegysége, eredete, az orgonán való használata. Az ajak és nyelvcsipok szerkezete, részei, megszólaltatása. Az orgona hangolása. A különböző sípcsoportok (principálok, fuvolák, vonósok, mixtúrák, felhang és többsoros színező regiszterek, nyelvek) hangszínei, elnevezése, használata. A játszóasztal részei. Regiszterek, kopulák és játszótechnikai segítők. A regisztrálás. A szelláda és traktúra-rendszerek. A művek: A fúvómű felépítése, működése. Az orgona templomi használata. Orgonatervezés és orgonaépítés, az orgonaépítészet története. Az orgona karbantartása és műemlékvédelme. Az orgona története. Az orgonaépítészet ma. Elektronikus és digitális orgonák. A harmónium (részei, működése, fúvó és szívó légrendszerű harmóniumok). A magyar orgonakultúra története.</p>		
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása		
<p>Kötelező irodalom:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Trajtler Gábor: <i>Orgonaismeret</i> Az Evangélikus Teológiai Akadémia Egyházzenei Tanszékének jegyzete, Budapest, 1994. 2. Beharka Pál: <i>Gyülekezeti orgonajáték I-II.</i> 3. <i>Egyházzenei vezérfonal 1.</i> Budapest, 1969. 4. Lehotka Pál: <i>Az orgona.</i> Oltalom Alapítvány, 1993. 5. Szigeti Kilián: <i>Régi magyar orgonák</i> (sorozat) <p>Ajánlott irodalom:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hans Klotz: <i>Az orgonáról.</i> Zeneműkiadó, Budapest, 1975. 2. Ifj. Fekete Károly - Sepsy Károly: <i>Korok és képek a debreceni Nagytemplom zenei életéből</i> (Debrecen-Nagytemplomi Egyházközség Ref. Könyvesboltja kiadása, Alföldi Nyomda Rt. 2001. 3. Solymosi Ferenc-Czár Attila: <i>Magyarország orgonái.</i> Magyarországi Orgonák Alapítvány, Kiskunhalas, 2005. 		
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Fekete Károly , egyetemi tanár, PhD, dr.habil.		
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k) , ha vannak (név, beosztás, tud. fokozat): -		